

«Затверджую»

Перший заступник міського голови

В.Криленко

«03 » грудня 2018 року

ПРОТОКОЛ №1

**засідання координаційної ради з питань боротьби з наркоманією, незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, алкоголізмом, захворюванням на СНІД та туберкульоз при виконкомі Миколаївської міської ради
«03 » грудня 2018 року**

м. Миколаїв

Місце проведення – мала зала Міськвиконкому Миколаївської міської ради

Час проведення – 13.00

- Голова: перший заступник міського голови - Володимир Криленко
- Присутні члени координаційної ради з питань боротьби з наркоманією, незаконним обігом наркотичних засобів , психотропних речовин і прекурсорів, алкоголізмом, захворюванням на СНІД та туберкульоз при виконкомі Миколаївської міської ради – 12 осіб..
- Присутні представники членів координаційної ради з питань боротьби з наркоманією, незаконним обігом наркотичних засобів, алкоголізмом, захворюванням на СНІД та туберкульоз при виконкомі Миколаївської міської ради, яким делеговано право голосу - 5 осіб.
- Відсутні члени координаційної ради з питань боротьби з наркоманією, незаконним обігом наркотичних засобів, алкоголізмом, захворюванням на СНІД та туберкульоз при виконкомі Миколаївської міської ради – 9 осіб.
- Запрошенні - 2 осіб.

(загалом: 21 осіб (80,7%)

Порядок денний:

1. Проблема виявлення ВІЛ шляхом тестування швидкими тестами та постановки на диспансерний нагляд у закладах охорони здоров'я м. Миколаєва.

Відповідальні виконавці : президент громадської організації «суспільного здоров'я та позитивних дій «Час життя» Ірина Парахонько

2. Забезпечення сталості надання соціальних послуг клієнтам програми ЗПТ у закладах охорони здоров'я м. Миколаєва.

Відповідальні виконавці : президент громадської організації «суспільного здоров'я та позитивних дій «Час життя» Ірина Парахонько

3. Про реалізацію проекту «Заради життя»/«ServingLife», який впроваджується PATH в

партнерстві з ВБО «Коаліція ВІЛ-сервісних організацій» та ВБО «Мережа організацій», що працюють в пенітенціарній сфері.

Відповіальні виконавці : виконавчий директора ГО «Пенітенціарна ініціатива»

Олена Чуприна

Спів доповідач:регіональний координатор з адвокації, оцінки та моніторингу з питань ВІЛ, ТБ, ВГС в пенітенціарній системі
в Миколаївській області Тетяна Добридник

4. Різне:

По першому питанню слухали: *президента громадської організації «сусільного здоров'я та позитивних дій «Час життя» - Ірину Парабонько*

Кількість обстежених швидкими тестами в закладах первинної та вторинної ланки зростає, втім і досі найбільше первинних обстежень проводиться у МОЦПДП, що свідчить про недостатній рівень проведення обстежень у закладах I та II ланки ЗОЗ.

Питома вага жінок серед нових випадків інфікування ВІЛ за I півріччя 2018 року склала – 41,2% (172 особи), чоловіків – 58,8% (245 осіб). Серед вперше зареєстрованих випадків інфікування ВІЛ статевий шлях складає – 67,4%, а парентеральний- 17%. Основною супутньою інфекцією та причиною смерті у хворих на СНІД залишається туберкульоз. За минулій 2017 рік це захворювання стало причиною смерті 71,6% від загальної кількості померлих від СНІДу.

Статистика свідчить про те, епідемія ВІЛ не затримується у групах підвищеного ризику та стрімко розповсюджується серед загального населення статевим шляхом. Однак вплинути на ситуацію із розповсюдженням епідемії ВІЛ можливо саме через обстеження з подальшим лікуванням під соціальним супроводом/патронажем хворих на ВІЛ-інфекцію/СНІД.

Значний відсоток вперше виявлених осіб виявляється у третій-четвертій стадії, коли вже є прояви хворобі (обстеження за кодом 113), часто із супутнім захворюванням на туберкульоз.

Крім того, пацієнти для постановки на облік мають відвідати кілька медичних закладів (сімейного лікаря, інфекціоніста у своїй поліклініці, МОЦПДП) та здати загальний аналіз крові, сечі та біохімію та пройти інші діагностичні обстеження.

Через необхідність відвідувати лікарні кілька разів (а отже відриватися від роботи) пацієнти мають складнощі зі взяттям під диспансерний нагляд та призначенням АРТ в перши 30 днів. Також проблемою для соціально незахищених груп клієнтів є черги на безкоштовні аналізи та діагностичні обстеження, як при взятті на Д облік, так і в процесі моніторингу АРТ.

В обговоренні прийняли участь: І. Парабонько; В. Фаюк; В. Криленко

По другому питанню слухали : *президента громадської організації «сусільного здоров'я та позитивних дій «Час життя» - Ірину Парабонько*

Успішність реалізації програми ЗПТ, зокрема в Миколаївському регіоні, стала можливою завдяки багаторічному фінансуванню програми міжнародними Донорами. Однак вже з 2017 року підхід до фінансування ЗПТ було змінено з повного фінансування благодійниками до переходу на державне фінансування.

Така ж ситуація з фінансуванням програми ЗПТ. До 2018 року всі заходи із соціального супроводу пацієнтів програми на 100 % фінансувалися за кошти Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією. З 2018 року фінансування таких заходів вже зніжено на 20%, та в 2019 р. буде знижено на 50%, з 2020 року – на 80%.

Станом на 01 липня 2018 року, з 874 пацієнтів програми ЗПТ охоплені послугами соціального супроводу лише 683 пацієнта, тобто менше 80%. Впродовж 2019-2020 рр. кількість осіб, охоплених послугами соціального супроводу за кошти Донорів, знизиться до 175 пацієнтів.

На території м. Миколаєва розташовано 5 сайтів ЗПТ в лікувальних установах усіх ланок охорони здоров'я: в обласному наркологічному диспансері - 293 людини, в Миколаївській ЦРЛ - 145 осіб, в 5 міській лікарні - 81 осіб, обласному центрі паліативної допомоги та інтегрованих послуг - 25 осіб, ЦПМСД №4 - 50 осіб, ЦПМСД №6 - 21 осіб. На сайтах, де Український інститут політики громадського здоров'я спільно з медичною школою Єльського університету, в даний час реалізує проект «Інтеграція лікування залежності та ВІЛ-інфекції в первинну ланку охорони здоров'я» - ситуація вимагає зовнішнього втручання:

- В ЦПМСД № 4 - 50 пацієнтів, з них без соціального супроводу проекту 19 хворих, з них з ВІЛ - 5 ос., з них тільки троє приймають АРТ. Один пацієнт відмовився від АРТ через три місяці після перекладу з ОНД в ЦПМСД № 4. Без соціального супроводу щодня відвідують сайт 12 ос., 7 ос. отримують метадон в режимі амбулаторної видачі - один раз на 7 днів на руки. У порівнянні ВІЛ + з клієнтами проекту - з 11 чоловік на АРТ - 10 ос., у всіх вірусне навантаження - не визначається.
- В ЦПМСД №6 - все 21 чоловік без соціального супроводу. З них ВІЛ + 9 осіб, на АРТ все. Один пацієнт почав АРТ в супроводі соцпрацівника нашої організації в рамках проекту Мережі - «Лікування ВІЛ, догляд та підтримка ЛЖВ». І цей проект не надає інтегровані послуги в контексті лікування залежності.

В Миколаївській ЦРЛ з 145 осіб – більше 80% жителів міста Миколаїв, з них без соціального супроводу проекту 14 хворих.

В 5 міській лікарні з 80 осіб - з них без соціального супроводу проекту 18 хворих, з них 5 ВІЛ-інфікованих.

Проведено аналіз переривань ЗПТ, утримання в програмі, вперше встановленого діагнозу ВІЛ, призначеного лікування АРТ серед хворих, які не отримують соціальний супровід.

Звертаємо вашу увагу на те, що замісна підтримувальна терапія є ефективним методом запобігання розповсюдження соціально небезпечних хвороб, в першу чергу ВІЛ-інфекції. Перебуваючи під соціальним супроводом та постійно відвідуючи лікувальний заклад, наркозалежний пацієнт програми ЗПТ регулярно проходить обстеження на ВІЛ та отримує консультації щодо профілактики захворювання/передачі інфекції, прихильності до лікування, тощо. (В додатку - аналітична довідка щодо стану впровадження соціально- медичних послуг у сфері протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу, зокремасталості послуг для пацієнтів замісної підтримувальної терапії в м. Миколаєві)

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 березня 2017 р. № 248-р була схвалена Стратегія забезпечення сталої відповіді на епідемії туберкульозу, в тому числі хіміорезистентного та ВІЛ-інфекції/СНІДу на період до 2020 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації.

Стратегією передбачено удосконалення процесу організації та надання медичної допомоги і соціальних послуг з профілактики туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу, догляду, со-

ціального супроводу/патронажу сімей та осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, спричинених захворюваннями на туберкульоз та ВІЛ-інфекцію/СНІД, належать до груп підвищеного ризику захворювання на туберкульоз та інфікування ВІЛ шляхом впровадження ефективного механізму планування, закупівлі та надання соціальних послуг.

Заплановано забезпечення в межах наявних ресурсів пріоритетного планування та виділення коштів державного та місцевих бюджетів на здійснення заходів протидії соціально небезпечним захворюванням, зокрема на боротьбу з епідеміями туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу, виконання програм замісної підтримувальної терапії, передбачених загальнодержавними програмами, що фінансувалися за рахунок коштів донорів

Розпорядження голови Миколаївської обласної державної адміністрації від 03.10.2017 № 365-р затверджено план заходів щодо реалізації Стратегії забезпечення сталої відповіді на епідемії туберкульозу, в тому числі хіміорезистентного, та ВІЛ-інфекції/СНІДу на період до 2020 року в Миколаївській області.

Наразі розроблено міську стратегія, план заходів до неї знаходиться на затверждені.

В обговоренні прийняли участь: І. Парахонько; В. Фаюк; В. Криленко; Т. Динник; С. Василенко.

По третьому питанню заслухали : *виконавчого директора ГО «Пенітенціарна ініціатива» Олену Чуприну та регіонального координатора з адвокації, оцінки та моніторингу з питань ВІЛ, ТБ, ВГС в пенітенціарній системі в Миколаївській області Темяну Добридник*

ГО Пенітенціарна Ініціатива інформує про наступне, з 01.07.2018 р. у м. Миколаєві та Миколаївській області розпочато діяльність за напрямком «Комплексний пакет послуг з ВІЛ, ТБ та ВГС у пенітенціарних закладах» проекту «Заради життя»/«ServingLife», який впроваджується PATH в партнерстві з ВБО «Коаліція ВІЛ-сервісних організацій» та ВБО «Мережа організацій, що працюють в пенітенціарній сфері» , в закладах ДКВС. В рамках проекту функціонує кабінет консультування з питань ВІЛ, ТБ, ВГС, які перебувають на обліку в службі пробації.

Проект «Заради життя: це якісні інтегровані послуги з ВІЛ/СНІДу, туберкульозу та вірусного гепатиту С для людей в конфлікті з законом”

Послугами медико-соціального супроводу в закладах ДКВС з 01.07.2018 по 01.11.2018 року вже охоплено 1008 осіб, 229 ВІЛ-позитивних осіб, які відбувають покарання в закладах ДКВС. 235 осіб, які знаходяться на обліку в органах пробації отримали послуги з медико-соціального супроводу (скринінгове анкетування, тестування швидкими тестами на ВІЛ/гепатит С, пере адресація в заклади охорони здоров'я в цивільному секторі).

Від проекту «Заради життя»/«ServingLife», який впроваджується PATH в партнерстві з ВБО «Коаліція ВІЛ-сервісних організацій» та ВБО «Мережа організацій, що працюють в пенітенціарній сфері», та за підтримки управління юстиції і Центру охорони здоров'я ДКВС України , регіональну координацію запланованих заходів проекту моніторинг та оцінку в пенітенціарній системі в Миколаївській області здійснює Добридник Т.В.

Основні заходи в рамках проекту:

- Інформування та проведення інформаційно-освітніх заходів щодо профілактики та підвищення рівня обізнаності стосовно ВІЛ, ТБ, ХР ТБ та ВГС осіб, узятих під варти.
- Проведення скринінгового анкетування, щодо встановлення факторів ризику та ри-

- зикованої поведінки щодо інфікування ВІЛ та виявлення осіб, які потребують проведення діагностики захворювання на туберкульоз та вірусний гепатит С.
- Формування прихильності до антиретровірусної терапії, забезпечення психосоціальної підтримки ВІЛ-інфікованим особам, узятым під варту.
  - Формування прихильності до прийому «Ізоніазиду» з метою хіміопрофілактики туберкульозу серед ВІЛ-інфікованих осіб, узятих під варту.
  - Забезпечення проведення діагностики ТБ лабораторними методами (мікроскопія, культуральне дослідження, молекулярно-генетичне дослідження), особам взятым під варту.
  - Формування прихильності до лікування ТБ, забезпечення психо - соціальної підтримки хворим на ТБ особам, узятым під варту.
  - Мотивування осіб, узятих під варту, до тестування та лікування ВГС (за наявністю)
  - З метою профілактики передачі ВІЛ від матері до дитини проведення роботи з вагітними жінками, узятыми під варту, забезпечення психосоціальної підтримки ВІЛ-інфікованим вагітним, узятым під варту (СІЗО)
  - Медичний та соціальний супровід наркозалежних осіб, узятих під варту, та осіб, які перебувають в програмі ЗПТ (СІЗО)
  - Забезпечення проведення діагностики ТБ лабораторними методами (мікроскопія, культуральне дослідження, молекулярно-генетичне дослідження), засудженим.
  - Забезпечення безперервності лікування хворих з ТБ, ТБ/ВІЛ ко-інфекцією, які звільняються з місць позбавлення волі.
  - Поширення засобів особистої гігієни та мотиваційних наборів

Впровадження комплексного пакету послуг з ВІЛ, ТБ та ВГС для осіб, які перебувають на обліку в уповноважених органах пробації.

З 01.04.2018 року функціонує кабінет консультування з питань ВІЛ, ТБ, ВГС для осіб, які перебувають на обліку в службі пробації в приміщенні Управління філії Державної установи "Центр пробації" в Миколаївській області, за адресою м. Миколаїв, вул. Спаська, 39а.

До консультативного кабінету з 01.04.2018 по 01.11.2018 звернулось 235 особи, які перебувають на обліку в управлінні пробації, з них скринінгове анкетування пройшли 203 особи. Було виявлено 109 особи з підозрою на ВІЛ інфекцію, 22 осіб з підозрою на ТБ та 31 осіб з підозрою на ВГС. Проведено тестування швидкими тестами на ВІЛ - 108 особам, позитивний результат отримав 1, проведено тестування швидкими тестами на гепатит - 15 осіб, позитивний результат отримав 5.

Окрім того, клієнтам було надано 36 правових консультацій з питань цивільного права (27 консультацій), трудового права (1 консультація), права у сфері охорони здоров'я (8 консультацій). Надано соціально-правовий супровід 1 клієнту проекту до медичного закладу. Організовано переадресацію 5 клієнтів проекту до закладів і установ, які надають безоплатну правову допомогу. Видано направлення до медичного закладу громадянам, які потребують замісної підтримувальної терапії – 1 особа.

Для реалізації проекту в м. Миколаєві проведені низка робочих зустрічей за участі призначеноого керівника філії ДУ «ЦОЗ ДКВС України» в Миколаївській області Багатого

Ю.О., регіонального координатора з адвокації, оцінки та моніторингу з питань ВІЛ, ТБ, ВГС в пенітенціарній системі в Миколаївській області Добридник Т.В. та виконавчого директора ГО «Пенітенціарна ініціатива» Чуприної О.В.

На зустрічах було обговорено мету та завдання проекту, кроки з його реалізації та шляхи подолання труднощів, що виникають.

На сьогодні :

-Узгоджено проекти договорів та спільних планів роботи між ГО та відомчими установами ;

-Завершено етап підписання тристоронніх угод з керівниками установ ДКВС України.

-Забезпечене візити лікарів ЛПЗ громадського сектору (фтизіатра та інфекціоніста) до виправних закладів, сприяння у призначенні АРТ, транспортування біоматеріалів до лабораторії МОЦПДП для проведення досліджень на CD4 та вірусне навантаження.

-Забезпечене видачу мотиваційних харчових та гігієнічних наборів для засуджених. Закуплено та передано талони на пальне для забезпечення безперервного прийому ЗПТ та надання медичної допомоги з питань ВІЛ, ТБ та ВГС, для осіб, які знаходяться під вартою, в ДУ «Миколаївській слідчий ізолятор» та ДУ «Новобузький виправний центр №103».

-Закуплено та передано лабораторно-діагностичні витратні матеріали в ЦПСМД №4 для надання доступу до діагностики особам, які знаходяться на обліку служби пробації (рентген плівки, обладнання для вакуумного забору крові та реактиви).

Проблеми, які виникли в процесі виконання заходів, та способи їх вирішення.

Доволі низька мотивація і зацікавленість клієнтів до свого здоров'я та лікування, спотворене сприйняття інформації, низька поінформованість про захворювання. У клієнтів існує багато міфів, щодо інфекційних хвороб, яким вони вірять і які заважають у сприйнятті адекватної інформації щодо захворювання.

Відсутність соціальної підтримки осіб, а саме компенсації витрат на харчові та гігієнічні набори, відшкодування коштів на проїзд до лікувального закладу тощо у місцевих та районних бюджетів осіб, які звільнись, чи стоять на обліку в службі пробації.

Одним із напрямків проекту є розділ «Напрацювати пропозиції щодо внесення змін та доповнень на місцевому рівні питання щодо обов'язкового планування у рамках соціального замовлення Державного бюджету та місцевих бюджетах видатків на надання конкурентних засадах фінансової підтримки для виконання програми «Здоров'я 2019-21рік» (докладніше про проведені заходи та плани , доповідь Ципляк В.В.)

На підставі вище викладеного , враховуючи необхідність напрацювати рекомендації та пропозиції громадського органу задля сприяння розвитку профілактичним дієвим заходам направлених на протидію інфікційним соціально небезпечним захворюванням ,
В обговоренні прийняли участь: I. Парахонько; B. Фаюк; B. Криленко; T. Добридник; O. Чуприна.

ВИРІШИЛА:

1.По першому питанню:

1.1 Начальнику управління охорони здоров'я Миколаївської міської ради – І. Шамрай:

1.1.1.Провести обстеження на ВІЛ-інфекцію до 5% від загального населення міста Миколаїва.

Термін: впродовж 2019 р.

1.1.2. Провести роботу серед лікарів закладів охорони здоров'я Миколаївської міської ради І та ІІ рівнів щодо обстеження пацієнтів на ВІЛ – інфекцію двома швидкими тестами за медичними показниками.

Термін: 1 квартал 2019 р.

1.1.3. Сприяти безперешкодному проходженню обстежень для осіб, які мають намір стати на облік з приводу ВІЛ-інфекції, для початку АРТ та потокового моніторингу (загально клінічні обстеження).

Термін: впродовж 2019 р.

1.1.4. Сприяти неурядовим організаціям щодо реалізації проекту « Прискорення зусиль з протидії ВІЛ/СНІДу в Україні» (Healthlitk) в рамках якого передбачено впровадження у закладах охорони здоров'я іновацій, що сприятимуть вдосконаленню профілактики, консультування та тестування на ВІЛ-інфекцію та реалізації стратегії ЮНЕЙДС 2016- 2020 роки «90-90-90» завданням якої є:

90% людей з ВІЛ повинні знатисвій ВІЛ-статус; 90% людей з діагностовано ВІЛ-інфекцією повинні проходити антиретровірусну терапію; 90% всіх людей, що проходять антиретровірусну терапію, повинні мати знижену вірусне навантаження.

Термін: впродовж 2019 р.

1. По другому питанню:

2.1. Начальнику департаменту праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради – Сергію Василенко::

2.1.1. Надати інформацію неурядовим організаціям для планування і закупівлі соціальних послуг з туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу, догляду, соціального супроводу/патронажу сімей та осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, спричинених захворюваннями на туберкульоз та ВІЛ-інфекцію/СНІД, належать до груп підвищеного ризику захворювання на туберкульоз та інфікування ВІЛ відповідно до Порядку здійснення соціального замовлення за рахунок бюджетних коштів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2013 р. № 324.

Термін: впродовж 2019 р.

2.1.2. Враховуючи складну ситуацію з соціальним супроводом хворих на сайтах замісної терапії (далі –ЗПТ) в м. Миколаєві та проблеми які створилися з фінансуванням - рекомендувати підтримати внесення змін, що запропоновані ГО «Час життя» до міської програмі “Соціальний захист” на 2019-2021 роки, стосовно закупівлі соціальних послуг.

Термін: до 20 грудня 2018 р.

2.1.3. Включити у свою роботу проведення щорічних конкурсів та виділення бюджетних коштів для закупівлі соціальних послуг з профілактики, туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу, догляду, соціального супроводу/патронажу сімей та осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, спричинених захворюваннями на туберкульоз та ВІЛ-інфекцію/СНІД, які належать до груп підвищеного ризику захворювання на туберкульоз та інфікування ВІЛ

Термін: 1 квартал 2019 р.

3.По третьому питанню:

- 3.1 Начальнику управління охорони здоров'я Миколаївської міської ради – І. Шамрай:
- 3.1.1. Посилити профілактичні заходи в закладах охорони здоров'я м. Миколаєва щодо представників груп ризику (споживачів ін'єкційних наркотиків; осіб, які утримуються в установах виконання покарань; звільнених від відбування покарань; у тому числі із сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах, та членів сімей, які потребують додаткового обстеження);
- Термін: впродовж 2019 р.
- 3.1.2. Ініціювати проведення щорічного моніторингу стану виконання виконання Програми «Забезпечення профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД на 19-20 рік « (поточний рік).
- Термін: впродовж 2019 р.
- 3.2. Начальнику департаменту праці та соціального захисту населення Миколаївської міської ради – Сергію Василенко:
- 3.2.1. Сприяти розробленню та запровадженню механізму залучення громадських організацій до надання соціальних та інших послуг, пов'язаних із соціальним замовленням ,закупівлям послуг.
- Термін: до 20 грудня 2018 р.
- 3.2.2. Включити до програми підвищення кваліфікації працівників соціальної сфери нодержавного сектору, щодо профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу та наркозалежності (семінари, курси).
- Термін: 1 квартал 2019 р.
- 3.2.3. Поширюючи напрацьований досвід неурядових організацій, продовжити роботу діючої моделі соціального супроводу осіб, що звільняються з колоній в Миколаївської області, без допомоги міжнародних донорів.
- Термін: впродовж 2019 р.
- 3.3. Начальнику відділу громадських зв'язків управління внутрішньої політики департаменту міського голови Миколаївської міської ради – Інгі Хоржевській:
- 3.3.1. Надавати необхідну допомогу неурядовим організаціям щодо висвітлення проблем, пов'язаних з ВІЛ-інфекцією/СНІДом в місцях позбавлення волі, ДУ « Центр пробація» в місцевих СМІ .
- Термін: впродовж 2019 р.

Рішення прийнято одноголосно

Секретар МКР

Вячеслав Шкляров